

Brussel, 4 april 2022
(OR. en)

**Interinstitutioneel dossier:
2022/0095(COD)**

**7854/22
ADD 8**

**COMPET 210
IND 104
MI 255
ENER 123
ENV 318
CONSOM 82
CODEC 433
IA 37**

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	31 maart 2022
aan:	de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	SWD(2022) 83 final
Betreft:	WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG bij voorstel van de Commissie voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG

Hierbij gaat voor de delegaties document SWD(2022) 83 final.

Bijlage: SWD(2022) 83 final

Brussel, 30.3.2022
SWD(2022) 83 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG

[...]

bij

voorstel van de Commissie voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad

betreffende de totstandbrenging van een kader voor het vaststellen van vereisten inzake ecologisch ontwerp voor duurzame producten en tot intrekking van Richtlijn 2009/125/EG

{COM(2022) 142 final} - {SEC(2022) 165 final} - {SWD(2022) 81 final} -
{SWD(2022) 82 final}

Samenvatting	
Effectbeoordeling van het initiatief voor duurzame producten	
A. De noodzaak om actie te ondernemen	
Waarom? Wat is het probleem?	
Het belangrijkste probleem is dat het verbruik en de productie niet duurzaam zijn en niet voldoende worden aangepakt door de bestaande EU-voorschriften inzake producten en de interne markt, wat resulteert in steeds verder van elkaar afwijkende nationale voorschriften betreffende de duurzaamheid van producten. <u>Subprobleem 1: bij het productontwerp wordt niet voldoende rekening gehouden met de milieueffecten tijdens de levenscyclus, met inbegrip van circulariteit.</u> Bijgevolg worden producten vaak vervangen, waarbij veel energie en middelen worden ingezet om nieuwe producten te produceren en te distribueren en oude te verwijderen. <u>Subprobleem 2: het is voor marktdeelnemers en burgers nog te moeilijk om met betrekking tot producten duurzame keuzes te maken,</u> aangezien relevante informatie hierover en betaalbare opties om dat te doen ontbreken. Hierdoor worden kansen gemist op het gebied van duurzaamheid en activiteiten waarbij de waarde blijft behouden, is er beperkte vraag naar secundaire materialen en wordt de invoering van circulaire bedrijfsmodellen belemmerd. <u>Subprobleem 3: suboptimale toepassing van de huidige wetgeving inzake ecologisch ontwerp.</u> Hoewel de richtlijn inzake ecologisch ontwerp over het algemeen succesvol is geweest, is het volledige potentieel ervan niet systematisch benut. Het toepassingsgebied van de richtlijn is momenteel beperkt tot energiegerelateerde producten, terwijl andere producten ook aanzienlijke milieueffecten sorteren. Flinke vertragingen in de goedkeuring van nieuwe productregelgeving en een gebrekkige naleving zijn andere belangrijke vraagstukken die moeten worden opgelost.	
Wat is het doel van dit initiatief?	
Het algemene doel is de negatieve sociale en milieueffecten tijdens de levensduur van producten te verminderen en de werking van de interne markt te verbeteren. De specifieke doelstellingen zijn: 1. de duurzaamheid van producten verbeteren; 2. betere toegang tot informatie over duurzaamheid in de gehele toeleveringsketen; 3. duurzamere producten en bedrijfsmodellen stimuleren om het waardebehoud te verbeteren; 4. zorgen voor een betere toepassing van het wetgevingskader inzake duurzame producten.	
Wat is de meerwaarde van maatregelen op EU-niveau?	
Om in alle lidstaten een geharmoniseerde en goed werkende interne markt en derhalve gelijke concurrentievoorwaarden voor marktdeelnemers op de interne markt te waarborgen, is het van essentieel belang dat gemeenschappelijke voorschriften worden ingevoerd, met inbegrip van productvereisten en de verplichting om eindgebruikers betrouwbare informatie te verschaffen. Zonder een initiatief op EU-niveau en een doeltreffende uitvoering daarvan, zullen de in deze effectbeoordeling onderzochte problemen niet in de gehele EU volledig en consequent worden aangepakt. Hoewel nationale initiatieven (waarvan sommige reeds zijn genomen) op nationaal niveau bepaalde voordelen opleveren, zullen zij de interne markt onvermijdelijk verder versnipperen en de keuze voor consumenten nog moeilijker maken.	
B. Oplossingen	
Welke wetgevende en niet-wetgevende beleidsopties zijn overwogen? Heeft een bepaalde optie de voorkeur? Waarom?	
Voor zes hoofdopties wordt een reeks subopties overwogen en vergeleken met het referentiescenario (optie 1). De opties hebben betrekking op: • uitbreiding van de productomschrijving van de wetgeving inzake ecologisch ontwerp (optie 2); • uitbreiding van de duurzaamheidseisen voor producten (optie 3); • informatie over duurzaamheid voor consumenten en business-to-business (optie 4); • duurzamere producten belonen door middel van stimulansen (optie 5); • maatregelen voor een circulaire economie en waardebehoud (optie 6); • betere toepassing van het kader inzake ecologisch ontwerp (optie 7). De voorkeurscombinatie omvat actie voor elke optie, waaronder uitbreiding van het toepassingsgebied van ecologisch ontwerp naar een breed aanbod van producten zoals textiel, meubels en tussenproducten met een hoge impact; aanzienlijk strengere duurzaamheidseisen; invoering van nieuwe informatievereisten voor producten, zoals de invoering van een digitaal productpaspoort. Andere acties zijn onder meer stimuleringsmaatregelen van de overheidsinstanties voor duurzame producten en maatregelen om de vernietiging van niet-verkochte consumptiegoederen te voorkomen. Er zijn tevens diverse maatregelen voorzien	

om de toepassing van de voorschriften inzake ecologisch ontwerp te verbeteren.

Hoe reageren de verschillende belanghebbenden? Wie steunt welke optie?

De meeste belanghebbenden hebben ervoor gepleit dat het kader van het initiatief voor duurzame producten een breed toepassingsgebied moet hebben, een breed productaanbod omvat en de gehele levenscyclus in aanmerking neemt. De steun voor uitbreiding van het toepassingsgebied van ecologisch ontwerp is groot, waarbij men het er over het algemeen over eens is dat prioriteit moet worden gegeven aan de in het actieplan voor de circulaire economie¹ geïdentificeerde sectoren. Met name fabrikanten/importeurs geven de voorkeur aan een benadering waarbij productspecifieke kenmerken ruimschoots in aanmerking worden genomen. Er bestaat algemene overeenstemming (onder andere van fabrikanten/importeurs, kmo's, detailhandelaren en afvalverwerkers) dat het ontbreken van duidelijke, alomvattende en bindende wetgeving en het gebrek aan betrouwbare informatie in de weg staan van een grotere beschikbaarheid van duurzame producten, evenals de ongelijke handhaving van de vereisten inzake de duurzaamheid van producten. Digitale productpaspoorten worden in alle groepen belanghebbenden over het algemeen door de overgrote meerderheid gesteund. Een grote meerderheid van alle belanghebbenden (met inbegrip van overheidsinstanties) heeft zijn steun uitgesproken voor verplichte groene overheidsopdrachten en is het erover eens dat er meer stimulansen nodig zijn om de vraag in de richting van duurzame producten te sturen. Striktere handhaving en intensiever markttoezicht (bv. inspecties of audits) worden noodzakelijk geacht bij de uitvoering van het initiatief voor duurzame producten.

C. Effecten van de voorkeursoptie

Wat zijn de voordelen van de voorkeursoptie (als er een voorkeursoptie is; zo niet, wat zijn de voordelen van de belangrijkste opties)?

Burgers zullen profiteren van een grotere beschikbaarheid van duurzamere producten en productgerelateerde opties (zoals reparatie). De slechtst presterende producten zullen geleidelijk van de markt worden gehaald, wat voordelen als een verbeterde duurzaamheid, betrouwbaarheid en repareerbaarheid van producten oplevert. Vereisten om hoogwaardige recycling van producten te waarborgen en het gehalte aan gerecycled materiaal in producten te verhogen zullen helpen de levering van en de vraag naar secundaire grondstoffen doen toenemen. De verbeterde beschikbaarheid van informatie over de duurzaamheidsdimensie van producten moet consumenten helpen een keuze te maken en vormt een aanvulling op andere EU-initiatieven op dit gebied². Maatregelen om de koopkracht van de overheid te richten op de meest duurzame producten, waardebehoud te waarborgen en circulaire-economiepraktijken te bevorderen, zullen helpen de markt te vergroenen. Over het algemeen zal de markt voor producten aanzienlijk groener worden, wat economische en sociale voordelen oplevert. Ook zullen er materiële milieuvoordelen zijn, zoals een aanzienlijke vermindering van de broeikasgasemissies.

Wat zijn de kosten van de voorkeursoptie (als er een voorkeursoptie is; zo niet, wat zijn de voordelen van de belangrijkste opties)?

Vanwege het structuur die voor het initiatief voor duurzame producten is voorzien, is het lastig om de totale kosten van de voorkeursopties nauwkeurig in kaart te brengen. Hoewel het instellen van het kader en het voorbereiden van de in het kader van het initiatief te treffen maatregelen met bepaalde aanloopkosten gepaard zullen gaan, zullen de grootste kosten waarschijnlijk pas worden gemaakt nadat deze maatregelen voor prioritaire producten zijn vastgesteld. Alles bij elkaar betekent dit dat de kosten voor marktdeelnemers die betrokken zijn bij de vervaardiging van producten waarschijnlijk zullen stijgen, en dat bepaalde kosten aan de consument zullen worden doorberekend. Uit de ervaring die met de richtlijn inzake ecologisch ontwerp is opgedaan is echter gebleken dat de gestegen kosten meer dan worden gecompenseerd door de financiële besparingen die consumenten op langere termijn realiseren. Het initiatief voor duurzame producten zou ook vele voordelen kunnen opleveren wat betreft het verlengen van de levensduur van producten en het verbeteren van het productieproces. Bovendien zouden stijgingen van de productiekosten ook kunnen worden gecompenseerd door middel van besparingen in de waardeketen voor andere bedrijven. Alle maatregelen in het kader van dit initiatief zullen worden voorafgegaan door effectbeoordelingen en raadplegingsprocedures waarin de kosten en baten worden onderzocht ter waarborging van de evenredigheid.

Wat zijn de gevolgen voor kleine en middelgrote ondernemingen en voor het

¹ https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan_en

² Met name het [initiatief betreffende milieueclaims](#) en het initiatief [om consumenten een grotere rol te geven bij de groene transitie](#).

concurrentievermogen?
Bedrijven, met inbegrip van kmo's, zullen met bijkomende kosten worden geconfronteerd die in het kader van toekomstige uitvoeringsmaatregelen zullen worden geanalyseerd, met beperkingsmogelijkheden die in de begeleidende effectbeoordelingen in aanmerking worden genomen. Eventuele nalevingskosten zullen evenredig zijn en een deel ervan kan worden doorberekend aan de consument (waarbij deze kosten zoals hierboven omschreven na verloop van tijd naar verwachting zullen worden gecompenseerd). Voor bedrijven die over de EU-grenzen heen actief zijn, zullen geharmoniseerde vereisten op EU-niveau de totale nalevingskosten waarschijnlijk verlagen, aangezien zij in de plaats komen van verschillende bestaande of geplande nationale vereisten. Het concurrentievermogen van bedrijven zal hier ook rechtstreeks van profiteren, onder andere doordat zal worden overgegaan van de verwerking van primaire naar secundaire grondstoffen en van de productie van producten naar onderhoud, hergebruik, opknappen, reparatie en tweedehandsverkoop, hetgeen naar verwachting zeer gunstig zal zijn voor kmo's, aangezien zij actiever zijn in deze sectoren. Hoewel kmo's hebben gesuggereerd dat sommige van de belangrijke maatregelen in het kader van de voorkeursbeleidsopties negatieve effecten zouden kunnen hebben, zijn vele kmo's ook van mening dat die kunnen worden gecompenseerd en na verloop van tijd toegevoegde waarde kunnen opleveren (bv. als gevolg van lagere materiaalkosten, trouwere klandizie, betere toegang tot de markt voor groenere producten, reputatievoordelen enz.).
Zijn er significante gevolgen voor de nationale begrotingen en overheden?
Er zullen administratieve kosten voor de lidstaten zijn als gevolg van de voorkeursopties, met name de noodzaak van extra personele middelen. Al met al wordt niet verwacht dat deze kosten hoog zullen zijn in vergelijking met de economische, milieu- en sociale voordelen van de opties.
Zijn er andere significante gevolgen?
De vereisten zouden op niet-discriminerende wijze van toepassing zijn op Europese en niet-Europese bedrijven, waarmee een gelijk speelveld wordt gecreëerd voor duurzame producten die in de EU in de handel worden gebracht. De vereisten zouden in overeenstemming zijn met de internationale handelsverplichtingen van de EU.
D. Evaluatie
Wanneer wordt dit beleid geëvalueerd?
Bij een evaluatie van het initiatief voor duurzame producten, acht jaar na de inwerkingtreding ervan, zal worden voortgebouwd op productgroepspecifieke onderzoeken en wordt onderzocht wat er wel en wat er niet goed werkt.